

MEMORANDUM DE COLABORARE

Între

**Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, Grădina Botanică Națională
(Institut) „Alexandru Ciubotaru” (Republica Moldova) și
Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Silvicultură
”Marin Drăcea” (România)**

Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS) și Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” (GBNI) din Republica Moldova și Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea” (INCDS) din România, denumite în continuare Părți,

- în baza deciziilor și înțelegerilor comune rezultate în baza ședințelor comune a guvernelor Republicii Moldova și României;
- recunoscând importanța gestionării durabile a pădurilor pe baze științifice potrivit strategiilor naționale, europene și la nivel global privind biodiversitatea, pădurile și schimbările climatice;
- conștienți de contribuția pădurilor la creșterea competitivității mediului economic și calității vieții oamenilor și la atingerea obiectivelor strategice privind conservarea resurselor naturale și a biodiversității;
- considerând gestionarea ecosistemelor forestiere stabile, ocrotirea, conservarea și îmbunătățirea diversității biologice, precum și extinderea resurselor forestiere, principiul de bază al politicilor și strategiilor în domeniul silviculturii, conform conceptului de dezvoltare durabilă;
- subliniind importanța creșterii performanței și inter- și multidisciplinarității în cercetare-dezvoltare, în crearea, transferul și implementarea de tehnologii adecvate și performante pentru gestionarea durabilă a pădurilor;
- susținând capacitatea sistemului de cercetare - dezvoltare din silvicultură de a răspunde provocărilor actuale și viitoare ale sectorului prin dobândirea de cunoștințe științifice noi privind efectele acțiunii factorilor climatici, a poluării atmosferice, a dăunătorilor și agenților patogeni și a altor factori de stres asupra stării de sănătate a pădurilor, în concordanță cu preocupările existente pe plan european și internațional;
- recunoscând importanța valorii socio-economice a multiplelor servicii ecosistemice oferite de păduri și de necesitatea dezvoltării mijloacelor și a măsurilor adecvate pentru asigurarea cu continuitate a acestor servicii;

- conștientizând necesitatea consolidării colaborării internaționale în domeniul silviculturii la nivel regional, european și global;
 - luând în considerație relațiile de colaborare și de bună vecinătate între statele noastre;
 - exprimând voința de colaborare bilaterală în domeniul silviculturii, în general, și a cercetării-dezvoltării silvice în special,
- au convenit asupra celor ce urmează:

ARTICOLUL 1

Părțile vor intensifica extinderea cooperării pe perioadă lungă, în folosul ambelor țări potrivit legislațiilor naționale în vigoare.

ARTICOLUL 2

Părțile vor desfășura cooperarea în următoarele domenii prioritare:

a. cercetarea fundamentală și aplicativă privind:

- managementul durabil și conservarea ecosistemelor forestiere și a biodiversității acestora;
- producerea și utilizarea materialelor forestiere de reproducere, compozițiile, schemele și tehnologiile de regenerarea pădurilor și de împădurire și ameliorare a terenurilor degradate și a sistemelor agroecologice complexe;
- dinamica proceselor de creștere, adaptarea și reziliența ecosistemelor forestiere la schimbările de mediu;
- adaptarea sistemului de lucrări silvotehnice prin aplicarea tratamentelor, a lucrărilor de îngrijire și conducere a arboretelor în contextul schimbărilor climatice;
- actualizarea sistemelor de tipologie forestieră și pedologică din cele două țări;
- dezvoltarea activităților de cercetare/monitorizare pe termen lung a ecosistemelor forestiere;
- cartarea seminologică a arboretelor și aplicarea măsurilor de îngrijire în contextul asigurării recoltelor constante de semințe forestiere;
- constituirea resurselor genetice forestiere și aplicarea măsurilor de conservare;
- dezvoltarea componentei de digitalizare în silvicultură;
- utilizarea tehnicilor de teledetecție pentru monitorizarea stării de sănătate a pădurilor și a schimbărilor din mediu înconjurător;
- resursele cinegetice și conservarea biodiversității faunistice a fondurilor de vânătoare și acvacultură;

- b. managementul durabil al pădurilor pe baza cercetărilor științifice, a creșterii rezilienței acestora la acțiunea schimbărilor globale de mediu manifestate la nivelul capitalului natural și al sistemului socio-economic;
- c. promovarea utilizării integrate a bunurilor și serviciilor ecosistemice oferite de pădure;
- d. elaborarea și implementarea proiectelor comune de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI) în domeniul silviculturii și a faunei sălbatice;
- e. dezvoltarea conceptelor de elaborare a amenajamentelor silvice, a proiectelor și studiilor de reconstrucție ecologică a pădurilor și a altor terenuri cu vegetație forestieră;
- g. creșterea nivelului de performanță profesională a resurselor umane în vederea obținerii de rezultate științifice și tehnologice prin programe de specializare și de cooperare, stagii de pregătire și documentare, manifestări științifice comune;
- h. dezvoltarea platformelor digitale și a bazelor de date în vederea asigurării unui management eficient al informației științifice.

ARTICOLUL 3

Pentru asigurarea unei colaborări eficiente în cadrul Memorandumului, Părțile vor constitui o comisie mixtă cu atribuții de elaborare și implementare a programului comun de activități și monitorizare a realizării Memorandumului. Comisia mixtă se va întruni la solicitarea Părților, cel puțin o dată pe an.

Pentru etapa inițială de acțiune a prezentului Memorandum, Părțile au convenit la adoptarea unui plan de acțiuni, prezentat în anexă, care este parte integrantă a Memorandumului.

ARTICOLUL 4

Părțile vor da prioritate următoarelor acțiuni:

- stabilirea de colaborări științifice și parteneriate;
- formare profesională a personalului de CDI din instituțiile partenere;
- schimb de informație științifică și material experimental;
- elaborarea de proiecte de CDI în parteneriat;
- organizarea comună a conferințelor, simpozioanelor și sesiunilor științifice;
- elaborarea normelor, normativelor și îndrumărilor tehnice;
- elaborarea și publicarea articolelor științifice în parteneriat;
- schimb de literatură didactico - metodică și tehnico - științifică.

ARTICOLUL 5

Părțile se vor informa reciproc asupra planurilor privind organizarea conferințelor științifice și vor acorda suport pentru participarea cercetătorilor din instituțiile partenere.

ARTICOLUL 6

La înțelegerea reciprocă a Părților pot fi introduse modificări și completări, stipulate într-un protocol separat, care va fi parte integrantă a prezentului Memorandum. Protocolul respectiv va intra în vigoare potrivit prevederilor articolului 7.

ARTICOLUL 7

Prezentul Memorandum va intra în vigoare din data ultimei notificări scrise, privind îndeplinirea de către Părți a procedurilor interne de implementare a acestuia.

Costurile financiare necesare implementării activităților comune în cadrul colaborării în temeiul prezentului Memorandum trebuie să fie convenite de ambele Părți.

Prezentul Memorandum are o valabilitate de 5 ani și se prelungește în mod automat pentru perioade consecutive de 5 ani, dacă nici una dintre Părți nu va notifica în scris, cu un preaviz de cel puțin 3 luni, celelalte Părți despre intenția de a-1 actualiza.

Semnat la Chișinău la data de 05.05.2023 în 3 exemplare în limba română.

În caz de apariție a unor interese de colaborare în afara celor stipulate în prezentul Memorandum, Părțile vor conveni prin contracte suplimentare sau alte modalități admise de legislația în vigoare.

Din partea:

**Institutul de Cercetări și Amenajări
Silvice din Republica Moldova**

Director

Dumitru GALUPA

Din partea:

**Grădina Botanică Națională (Institut)
„Alexandru Ciubotaru” Republica
Moldova**

Director

Ion ROȘCA

Din partea:

**Institutul Național de
Cercetare - Dezvoltare în Silvicultură
„Marin Dracea” din România**

Director general

Șerban Octavian DAVIDESCU

PLAN DE ACȚIUNI

privind îndeplinirea prevederilor Memorandumului de colaborare între Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciobotaru” (Republica Moldova) și Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Silvicultură ”Marin Drăcea” din București (România)

Nr. crt.	Denumire acțiune	Termen de inițiere a acțiunii	Beneficii scontate	Specificaiii
1.	Crearea și funcționarea comisiei mixte pentru monitorizarea realizării Memorandumului de colaborare	15 iunie 2023	Monitorizarea activităților în cadrul Memorandumului, optimizarea activității acestuia	Evaluarea anuală a activităților întreprinse și a rezultatelor obținute;
2.	Identificarea reglementărilor din domeniul silvic elaborate de INCDS în contextul strategiilor Uniunii Europene, specifice procesului de preaderare al Republicii Moldova	15 septembrie 2023	Elaborarea cadrului legislativ necesar preaderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană	Schimburi de informații și identificarea țințelor propuse pentru preaderare;
3.	Formarea profesională de cercetători și specialiști pentru transferul de cunoștințe și tehnologii, prin stagii de pregătire	30 septembrie 2023	Pregătirea cercetare/dezvoltare/inovare (CDI) specialiștilor	Organizarea de stagii de pregătire comune dedicate unor probleme concrete;
4.	Analiza comparativă a metodologiilor, tehnologiilor, standardelor și îndrumărilor tehnice, elaborate și implementate în România și Republica Moldova prin activitățile de cercetare dezvoltare	15 decembrie 2023	Dezvoltarea cunoașterii, accesului la informație și elaborarea de obiective și direcții strategice de cercetare – dezvoltare din domeniul silviculturii	Armonizare sistemului de proceduri administrative pentru silvicultură (ghiduri de bune practici);

Nr. crt.	Denumire acțiune	Termen de inițiere a acțiunii	Beneficii scontate	Specificații
5.	Extinderea rețelelor de cercetare – experimentare desfășurată în cadrul proiectelor de cercetare din România în ecosisteme forestiere reprezentative din Republica Moldova	15 iunie 2024	Dezvoltarea informației științifice în cadrul proiectelor, inițierea de cercetări noi, implicarea și formarea de specialiști în activitatea de cercetare - dezvoltare în Republica Moldova. Integrarea cercetărilor și rezultatelor în rețelele europene și internaționale	Monitorizare și cercetări ecologice pe termen lung (monitoring intensiv, monitoring auxologic, rețea dendrocronologică); Evaluarea diversității genetice a resurselor genetice forestiere. Instalarea de culturi comparative de proveniențe; Constituirea de situri de cercetare ecologică pe termen lung; Analiza dinamicii populațiilor de defoliatiori; Schimb de informație științifică și materiale experimentale. Inventarierea, dezvoltarea și reconstrucția colecțiilor dendrologice;
6.	Elaborarea unui proiect bilateral de cercetare pentru România și Republica Moldova	1 septembrie 2024	Dezvoltarea capacității instituționale (potențial uman, infrastructură rețele de cercetare, rezultate științifice competitive)	Proiect bilateral comun pe o temă de cercetare care să antreneze o echipă mixtă de cercetători;
7.	Colaborare privind implementarea unor norme, normative, metode și tehnologii în practica silvică din Republica Moldova	30 septembrie 2024	Armonizarea managementului forestier în plan regional și european	Bonitare și elaborarea planurilor de management al fondurilor de vânătoare; Reconstrucție ecologică și împădurirea terenurilor; Protecția și combaterea integrată a bolilor și dăunătorilor pădurilor; Managementul resurselor genetice forestiere; Proiectare împădurire terenuri degradate;
8.	Armonizarea (elaborarea) cadrului normativ/metodic în domeniul Inventarului pădurilor, activități practice de realizare a lucrărilor	1 ianuarie 2025	Evaluarea resurselor forestiere în scopul obținerii de informații actualizate privind dinamica acestora	Elaborarea cadrului normativ și metodologic.; Particularități privind organizarea, culegerea informațiilor de teren, prelucrarea informațiilor și elaborarea rapoartelor periodice;

Nr. crt.	Denumire acțiune	Termen de inițiere a acțiunii	Beneficii scontate	Specificații
9.	Implementarea ultimei versiuni informatice a aplicației de elaborare a amenajamentelor – NOVAS și altor aplicații informatice specifice, elaborate pentru România, particularizate pentru Republica Moldova	30 aprilie 2025	Armonizarea sistemului informatic specific cu noile medii de programare informatică și perfecționarea metodologică a algoritmilor și structurii aplicațiilor specifice	Aplicații NOVAS, GIS, monitorizare, etc.
10.	Integrare în parteneriate comune a specialiștilor în proiecte și programe europene și internaționale	1 iunie 2025	Integrare europeană și internațională, dezvoltarea capacității instituționale (potențial uman, infrastructură rețele de cercetare, rezultate științifice competitive)	Acțiuni COST, ICP-Forests, ENFIN, LTER-Europe, ILTER; HORIZON EUROPE; Programe bilaterale de finanțare; Programe europene; fonduri Romsilva și Moldsilva; Programe naționale; Participarea reciprocă la evenimente naționale și internaționale; Proiect de management integrat la nivel regional a ecosistemelor forestiere din bazinul râului Prut;
11.	Implementarea formelor asociative instituționale bilaterale România – R. Moldova în domeniul cercetare – dezvoltare	1 ianuarie 2026	Dezvoltarea capacităților instituționale (potențial uman, infrastructură rețele de cercetare, rezultate științifice competitive)	Echipă mixtă de cercetători;